
СОЦИЈАЛНИ ПРОФИЛИ ПОЛИТИЧКИХ ФУНКЦИОНЕРА У ГРАДСКИМ ОПШТИНАМА У БЕОГРАДУ И ГРАДУ БЕОГРАДУ

УДК 352.075(497.11 Beograd):316.344

Оригинални научни рад

Бобан Ж. Стојановић*

Факултет политичких наука, Универзитет у Београду

Сажетак

Локалне власти су свакодневно укључене у животе свих грађана. Неопходно је да локална демократија функционише, да постоји веза између грађана и локалних представника, као и да грађани партиципирају у доношењу одлука. Грађани у Београду већински не препознају функционере који доносе одлуке у њихово име. Истраживање социјалних профила политичких функционера у градским општинама и граду Београду је спроведено у периоду од марта до августа 2015. године. Индикатори који су коришћени за анализу социјалних профила су: година рођења, род, степен образовања и занимање. Истраживање је обухватило 10 од 17 градских општина и град Београд као јединицу локалне самоуправе. Резултати истраживања указују на неколико проблема. Пре свега и даље недовољан број жена на позицијама на којима се доносе одлуке. Од позиција водећих функционерских места тек једно место (од 22) заузима жена. Просечна старост политичких функционера износи 45,1 годину, али доста варира од градске општине до градске општине. Од укупног броја политичких функционера (173) за које смо добили информацију о степену образовања, 109 функционера је завршило факултет и има високо образовање (63%). Средњу школу је завршило 40 функционера (23,1%), док међу политичким функционерима има тек три доктора наука (1,73%). Када се ради о занимањима међу политичким функционерима највише има дипл. инжењера, дипл.

* Докторанд и сарадник Контакт: boban.stojanovic@fpn.bg.ac.rs

економиста, дипл. правника и дипл. менаџера.

Кључне речи: социјални профили, политички функционери, градске општине, степен образовања, професија, род

Овај рад тематски представља корак даље у односу на радове о стању локалне самоуправе у Србији¹ који је теоријског карактера, и о ставовима грађана о учинковитости децентрализације одлучивања у граду Београду² који је емпиријског карактера. Прво поглавље (1) овог рада представља контекст истраживања. У наредном поглављу (2) представљамо методологију истраживања. У трећем (3) поглављу приказујемо резултате истраживања. У поглављу четири (4) анализирамо резултате истраживања.

Контекст истраживања

Да бисмо разумели неопходност једног оваквог рада и његов научни и друштвени допринос морамо имати у виду структуру локалне самоуправе у Републици Србији, територијалну и политичку организацију града Београда и градских општина. „Локалне власти су свакодневно директно укључене у животе свих грађана.“³ Због тога је неопходно да локална демократија функционише. Овај рад има за циљ да прикаже социјалне профиле политичких функционера у градским општинама и граду Београду. „У демократији, сваки грађанин треба да има право да изрази своје преференције о томе шта би влада требало да уради, да имају право да гласају и бирају доносиоце одлука, као и да се сами кандидују. Демократија је облик политичког режима у ком грађани имају могућност да учествују.“⁴ Од суштинске је

1 Бобан Стојановић, „Локална демократија у Србији – стање и перспективе“, *Српска политичка мисао*, Институт за политичке студије, Београд, бр. 3/2014.

2 Бобан Стојановић, Никола Јовић, „Децентрализација одлучивања у граду Београду – ставови грађана о учинковитости“, *Политичка ревија*, Институт за политичке студије, Београд, бр. 4/2014.

3 Бобан Стојановић, „Локална демократија у Србији – стање и перспективе“, *Српска политичка мисао*, Институт за политичке студије, Београд, бр. 3/2014, стр. 76.

4 André Blais „Political Participation“, in: *Comparing Democracies 3: Elections and Voting in the 21st Century* (eds: Lawrence LeDuc, Richard G. Niemi, Pippa

важности да се демократија учи на локалном нивоу и да грађани партиципирају и узимају учешћа у доношењу одлука на локалном нивоу. Међутим, то није случај. Уочени проблем у граду Београду јесте да грађани већински ни не знају (на нивоу препознатљивости по имену) оне који доносе одлуке у њихово име. Овај проблем се рефлектује на две кључне области. Са једне стране, грађани ће се тешко одлучити за партиципирање у систему (локална самоуправа, град Београд и градске општине) уколико нису упознати са системом. Према томе, то што су грађани отуђени од нивоа политике у градским општинама и граду Београду је велики проблем за локалну демократију. Са друге стране, процес кандидовања за локалне институције у политичким партијама је на овај начин у потпуности остављен у рукама партија, које нису мотивисане да кандидују кандидате који имају углед и који су остварени у својим пословима, већ с обзиром на начин избора одборника (пропорционални изборни систем, затворене листе за бираче) и избор градоначелника и председника градских општина и чланова градског/општинских већа (нема директног избора већ их бирају у Скупштини града/градских општина), политичке партије кандидују оне особе које су најлојалније партијама и које имају утицај у партији. „Поступак кандидовања је, укратко, начин на који се бирају кандидати који се такмиче на изборима за општа представничка тела и остале јавне положаје.“⁵

Једно од кључних питања јесте и питање учешћа жена у доношењу одлука. „Током 1990-их, заступљеност жена у одлучивању, и конкретно у законодавним телима је чврсто стављена на међународну агенду. По први пут у историји, постигнута је општа сагласност да је недовољна заступљеност жена у одлучивању, само по себи знак демократског дефицита.“⁶ Један од кључних проблема у процесу доношења одлука у граду Београду и у градским општинама јесте недовољна заступљеност жена на позицијама на којима се одлуке доносе.

Све то доводи до тога да грађани немају увида у локалну политику и да се партиципација грађана завршава чином гласања на изборима за партијску листу. Да бисмо то потврдили, у овом поглављу представљамо резултате истраживања које је претходи-

Norris), Sage, London, 2010, p. 165.

- 5 Mirjana Kasapović, „Kandidacijski postupci u demokratskim političkim sustavima“, *Politička misao*, Zagreb, br. 4/2001, str. 4.
- 6 Marian Sawer, „Women and Elections“ in: *Comparing Democracies 3: Elections and Voting in the 21st Century* (eds: Lawrence LeDuc, Richard G. Niemi, Pippa Norris), Sage, London, 2010, p. 202.

ло истраживању социјалних профила политичких функционера у градским општинама и у граду Београду.

Предистраживање које је за циљ имало проверу знања грађана о политичким функционерима на нивоу градских општина спроведено је у периоду од 13. до 16. јуна 2014. године. Тип узорка је случајни, стратификовани. Стратификација узорка је рађена на основу општине становања.

Резултати које смо добили у овом делу истраживања показују да је истраживање социјалних профила политичких функционера било неопходно. Упитник је путем Интернета попунило укупно 126 испитаника. Родна стратификација показује да је у узорку било 56,3% испитаница и 43,7% испитаника. Тачан број испитаника по градским општинама се може видети у табели испод:

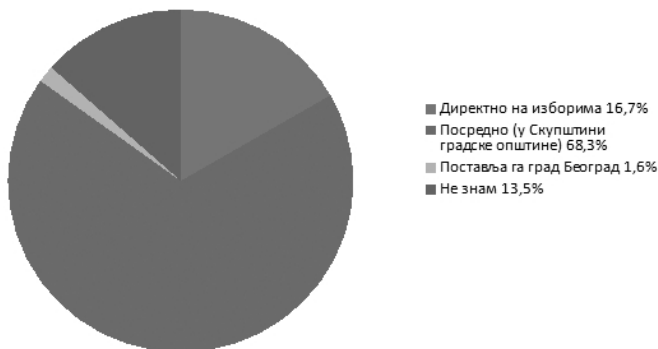
Градска општина	Број испитаника	Процентуални удео
Врачар	13	10,3%
Савски венац	11	8,7%
Стари град	8	6,3%
Земун	9	7,1%
Нови Београд	18	14,3%
Палилула	13	12,7%
Звездара	15	11,9%
Вождовац	20	16,7%
Чукарица	9	7,1%
Раковица	10	7,9%
Укупно	126	100%

Табела 1. Број испитаника по градским општинама

Истраживање је показало да је 62,4% испитаника гласало на претходним изборима на нивоу градских општина, 32% испитаника није гласало, док се 5,6% не сећа. Овај податак нам пока-

зује да су међу испитаницима већином грађани који су политички активни у контексту изласка на изборе.

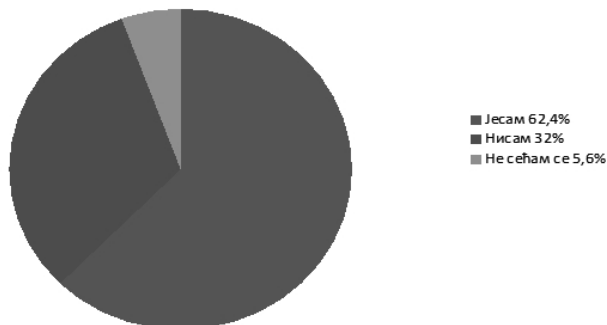
Како се бира председник/ца градске општине?

Графикон 1. Гласање на изборима на нивоу градских општина

Циљ истраживања је био и да проверимо да ли грађани знају како се бира председник/ца општине. Питање је било постављено да се изабере између опција: а) директно на изборима; б) посредно (у Скупштини градске општине); в) поставља га град Београд; и г) не знам. Резултати су показали да скоро трећина (31,7%) испитаника не зна на који начин се врши избор председника/це општине.

Да ли сте гласали на последњим изборима на нивоу градских општина у Београду?

Графикон 2. Избор председника/це општине

Податак да чак 1/3 грађана не зна ни на који начин се бира председник општине/градоначелник нам говори о непостојању везе између грађана и локалне политике.

Испитаницима је постављено отворено питање да наведу име и презиме председника/це општине у којој живе као и партија из које он/она долазе. Одговори које смо добили су доказали претпостављену хипотезу да грађани недовољно знају ко им је председник/ца општине. Грађани већински (више од 50%) знају како се зове и презива председник/ца градске општине тек у три градске општине (Нови Београд, Врачар и Земун). У преосталих седам градских општина председници градских општина су већински (мање од 50%) непрепознатљиви. Занимљив је податак да грађани тек три градске општине већински (мање од 50%) не знају из које партије долази председник/ца градске општине. Кључни податак до ког смо дошли нам говори да тек у једној градског општини више испитаника зна ко је председник општине него из које партије/покрета долази (Нови Београд). У преосталих девет градских општина испитаници чешће знају из које партије долази председник/ца општине, у односу на то како се зове председник/ца градске општине. Ови подаци нам јасно показују да се локална демократија у Београду потпуно свела на партије и да персонализација локалне политике не постоји. Зато је истраживање које смо спровели о социјалним профилима политичких функционера у градским општинама у Београду и граду Београду од суштинске друштвене важности.

Методологија истраживања

Истраживање социјалних профила политичких функционера у градским општинама и граду Београду је спроведено у периоду од марта до августа 2015. године. Индикатори које користимо за анализу социјалних профила и за који су нам били потребни подаци су: година рођења, род, степен образовања и занимање.

Истраживање је обухватило 10 од 17 градских општина и град Београд као јединицу локалне самоуправе. Узорак од 10 градских општина је одређен на основу поделе на централне и приградске градске општине. У истраживању су обрађени подаци из централних градских општина: Врачар, Савски Венац, Стари Град, Земун, Нови Београд, Вождовац, Чукарица, Палилула, Раковица и Звездара. Приградске општине које нису обухваћене

истраживањем су: Барајево, Сурчин, Обреновац, Гроцка, Сопот, Лазаревац и Младеновац. Приградске градске општине имају шири спектар надлежности⁷, а њихов положај, степен урбанитета и различита социјална структура становништва су фактори који су утицали да не буду узети у истраживање, уз ограничен обим ове студије.

Прикупљање података се вршило путем званичних интернет презентација градских општина и града Београда. До потпуних података путем интернет презентације градских општина било је могуће доћи само у два случаја (ГО Земун и ГО Раковица). Следећи корак у прикупљању података јесте контактирање градских општина и града Београда путем званичне електронске поште у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја. На тај начин су прикупљени потпуни подаци у три случаја (ГО Звездара, ГО Нови Београд и ГО Стари Град). Потпуни подаци за остале градске општине и град Београд су прикупљени тек након упућених жалби⁸ Поверенику за информације од јавног значаја и реакције те институције. Након реакције Повереника, потпуни подаци су прибављени и од преосталих градских општина (ГО Чукарица, ГО Палилула, ГО Врачар, ГО Савски Венац и ГО Вождовац) и града Београда⁹.

Треба истаћи податак да је више од половине узорка (5 градских општина и град Београд) податке доставило тек након жалби упућених Поверенику што говори о нетранспарентности ових институција.

Истраживање је обухватило следеће политичке функционере: градоначелника, заменика градоначелника, председнике општина, заменике председника општина, чланове општинских већа и градског већа, председника скупштине града и његовог заменика, председнике скупштине општина и њихове заменике, као и помоћнике градоначелника и председника општина. Број функционера није утврђен Статутом града Београда и варира од општине до општине. Просечан број функционера у градским општинама је 15,4.

7 Статут града Београда, *Службени лист града Београда*, бр. 39/2008, 6/2010 и 23/2013, чл. 77.

8 Жалбе су упућене по истеку рока од 15 дана након што су захтеви за слободан приступ информацијама од јавног значаја послати свим градским општинама и граду Београду, а на које нисам добио одговор у законом предвиђеном року.

9 Од града Београда нисмо добили податак о степену образовања за једног члана градског већа уз образложење да ту информацију град Београд не поседује.

Резултати истраживања

У овом поглављу представљамо резултате истраживања кроз индикаторе које смо користили у прикупљању података. Прво представљамо град Београд као јединицу локалне самоуправе, а након тога градске општине из узорка.

Град Београд

Град Београд има 20 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле градоначелника и заменика градоначелника, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Градоначелник	Синиша Мали	М	43	Доктор наука	Доктор економских наука
Заменик градоначелника	Андрија Младеновић	М	40	Мастер	Мастер Менаџер

Табела 2. Градоначелник и заменик градоначелника

Мушкарци	14
Жене	6

Табела 3. Родна структура

Средња школа	2
Висока школа	1
Завршен факултет	12
Мастер наука	3
Доктор наука	1

Табела 4. Структура према степену образовања

Дипл. економиста	6
Дипл. менаџер	2
Дипл. правник	3
Дипл. инжењер	4
Техничар	2
Новинар	1
Економиста	1

Табела 5. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у граду Београду је 40,6 година.

Градска општина Земун

Градска општина Земун има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Дејан Магић	М	46	Завршен факултет	Дипл. менаџер
Заменик председника општине	Дамир Ковачевић	М	51	Завршен факултет	Дипл. економиста

Табела 6. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	16
Жене	0

Табела 7. Родна структура

Средња школа	9
Висока школа	0
Завршен факултет	7
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 8. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	3
Дипл. економиста	1
Дипл. инжењер	3
Студент	3
Техничар	4
Предузетник	1
Менаџер	1

Табела 9. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Земун је 43,5 година.

Градска општина Раковица

Градска општина Раковица има 13 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Владан Коцић	М	52	Завршен факултет	Дипл. инжењер
Заменик председника општине	Душан Ђаковић	М	66	Завршен факултет	Дипл. инжењер

Табела 10. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	11
Жене	2

Табела 11. Родна структура

Средња школа	5
Висока школа	1
Завршен факултет	7
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 12. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	2
Дипл. економиста	1
Дипл. инжењер	3
Техничар	5
Дипл. правник	1
Економиста	1

Табела 13. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Раковица је 51,7 година.

Градска општина Вождовац

Градска општина Вождовац има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Александар Савић	М	44	Завршен факултет	Дипл. менаџер
Заменик председника општине	Марко Сарић	М	39	Завршен факултет	Дипл. инжењер

Табела 14. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	13
Жене	3

Табела 15. Родна структура

Средња школа	2
Висока школа	2
Завршен факултет	12
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 16. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	2
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	6
Техничар	1
Дипл. правник	2
Економиста	1
Аутомеханичар	1
Физиотерапеут	1

Табела 17. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Вождовац је 43,2 година.

Градска општина Савски Венац

Градска општина Савски Венац има 14 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Душан Динчић	М	40	Завршен факултет	Дипл. правник
Заменик председника општине	Владимир Новаковић	М	43	Завршен факултет	Дипл. економиста

Табела 18. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	10
Жене	4

Табела 19. Родна структура

Средња школа	3
Висока школа	0
Завршен факултет	10
Мастер наука	0
Доктор наука	1

Табела 20. Структура према степену образовања

Лекар	1
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	1
Техничар	1
Дипл. правник	2

Економиста	2
Новинар	1
Дипл. политиколог	1
Предузетник	1
Дипл. архитекта	1
Проф. цивилне одбране	1

Табела 21. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Савски Венац је 49,5 година.

Градска општина Врачар

Градска општина Врачар има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Тијана Благојевић	Ж	35	Завршен факултет	Дипл. доктор стоматологије
Заменик председника општине	Ђорђе Белемарић	М	44	Завршен факултет	Дипл. економиста

Табела 22. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	9
Жене	7

Табела 23. Родна структура

Средња школа	0
Висока школа	0

Завршен факултет	16
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 24. Структура према степену образовања

Дипл. доктор стоматологије	1
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	6
Дипл. архитекта	1
Дипл. правник	4
Дипл. политиколог	1
Дипл. социјални радник	1

Табела 25. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Врачар је 39 година.

Градска општина Стари Град

Градска општина Стари Град има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Дејан Ковачевић	М	49	Завршен факултет	Дипл. правник
Заменик председника општине	Дејан Стефановић	М	61	Средња школа	Гимназија

Табела 26. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	14
Жене	2

Табела 27. Родна структура

Средња школа	2
Висока школа	0
Завршен факултет	13
Мастер наука	1
Доктор наука	0

Табела 28. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	1
Дипл. економиста	3
Дипл. инжењер	3
Техничар	1
Дипл. правник	4
Дипл. уметник	1
Дипл. политиколог	1
Гимназија	1
Новинар	1

Табела 29. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Стари Град је 42,6 година.

Градска општина Палилула

Градска општина Палилула има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Стојан Николић	М	39	Завршен факултет	Дипл. менаџер
Заменик председника општине	Љубиша Ђуровић	М	64	Завршен факултет	Дипл. економиста

Табела 30. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	14
Жене	2

Табела 31. Родна структура

Средња школа	8
Висока школа	2
Завршен факултет	6
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 32. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	1
Дипл. економиста	2
Струк. инжењер	2
Техничар	6
Гимназија	2
Професор	1
Дипл. инжењер	1
Дипл. политиколог	1

Табела 33. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Палилула је 43,6 година.

Градска општина Нови Београд

Градска општина Нови Београд има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Александар Шапић	М	37	Доктор наука	Доктор менаџер
Заменик председника општине	Немања Цабунац	М	33	Средња школа	Техничар

Табела 34. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	13
Жене	3

Табела 35. Родна структура

Средња школа	4
Висока школа	2
Завршен факултет	8
Мастер наука	1
Доктор наука	1

Табела 36. Структура према степену образовања

Доктор менаџер	1
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	3

Техничар	3
Економиста	2
Дипл. психолог	1
Дипл. филозоф	1
Дипл. историчар	1
Доктор стоматологије	1
Гимназија	1

Табела 37. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Нови Београд је 43,8 година.

Градска општина Чукарица

Градска општина Чукарица има 16 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Срђан Коларић	М	50	Мастер наука	Мастер права
Заменик председника општине	Урош Јанковић	М	36	Висока школа	Струк. економиста

Табела 38. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	12
Жене	4

Табела 39. Родна структура

Средња школа	4
--------------	---

Висока школа	3
Завршен факултет	8
Мастер наука	1
Доктор наука	0

Табела 40. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	2
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	1
Техничар	3
Економиста	1
Лекар	1
Дипл. социолог	1
Виши физиотерапеут	1
Струковни инжењер	1
Новинар	1
Проф. математике	1
Авиомеханичар	1

Табела 41. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Чукарица је 53,3 година.

Градска општина Звездара

Градска општина Звездара има 15 политичких функционера. У наредним табелама приказујемо профиле председника општине и заменика председника општине, структуру политичких функционера према роду, старости, степену образовања и занимању.

Функција	Име и презиме	Род	Старост	Степен образовања	Занимање
Председник општине	Едип Шерифов	М	38	Завршен факултет	Дипл. менаџер
Заменик председника општине	Зоран Вулетић	М	45	Средња школа	Техничар

Табела 42. Председник општине и заменик председника општине

Мушкарци	12
Жене	3

Табела 43. Родна структура

Средња школа	1
Висока школа	4
Завршен факултет	10
Мастер наука	0
Доктор наука	0

Табела 44. Структура према степену образовања

Дипл. менаџер	2
Дипл. економиста	2
Дипл. инжењер	2
Техничар	1
Дипл. правник	2
Економиста	1
Струк. менаџер	1
Лекар	1
Струк. инжењер	1
Струк. тренер	1
Проф. енглеског језика	1

Табела 45. Структура према занимањима

Просечна старост политичких функционера у градској општини Звездара је 45,5 година.

На крају прегледа података добијених из истраживања градских општина и града Београда приказујемо табеларни приказ кључних података.

Град/градска општина	Број функционера	Мушкарци	Жене	Средње образовање	Висока школа	Завршен факултет	Магстер наука	Доктор наука	Просечна старост
Град Београд	20	14	6	2	1	12	3	1	40,6
ГО Земун	16	16	0	9	0	7	0	0	43,5
ГО Раковица	13	11	2	5	1	7	0	0	51,7
ГО Вождовац	16	13	3	2	2	12	0	0	43,2
ГО Савски Венац	14	10	4	3	0	10	0	1	49,5
ГО Врачар	16	9	7	0	0	16	0	0	39
ГО Стари Град	16	14	2	2	0	13	1	0	42,6
ГО Палилула	16	14	2	8	2	6	0	0	43,6
ГО Нови Београд	16	13	3	4	2	8	1	1	43,8
ГО Чукарица	16	12	4	4	3	8	1	0	53,3
ГО Звездара	15	12	3	1	4	10	0	0	45,5
Укупно	174	138	36	40	15	109	6	3	45,1

Табела 46. Укупан приказ функционера према роду, степену образовања и занимању

Шта нам говоре резултати истраживања?

Резултати истраживања указују на неколико проблема. Пре свега и даље недовољан број жена на позицијама на којима се доносе одлуке. Укупно гледано, од 174 политичка функционера тек 36 су жене (138 мушкараца), што износи тек 20,6% односно тек 1/5 политичких функционера су жене. Број жена међу доносиоцима одлука (политичким функционерима) у градским општинама и граду Београду не прелази $\frac{1}{4}$ од укупног броја политичких функционера осим у ГО Врачар (9 мушкараца и 7 жена). У свим осталим градским општинама број жена међу политичким функционерима је од 0 до 4. Посебно забрињава податак да у ГО Земун ниједна жена није међу политичким функционерима (16 мушкараца и 0 жена).

Такође, неопходно је напоменути да од позиција водећих функционерских места (десеторо позиција председника општина, позиције градоначелника, десеторо позиција заменика председника општина и позиције заменика градоначелника) тек једно водеће функционерско место (од 22) заузима жена. И овог пута је у питању ГО Врачар у којој је жена на позицији председнице општине. Све остале водеће функционерске позиције заузимају мушкарци.

Када говоримо о старости политичких функционера, просечна старост износи 45,1 годину, али доста варира од градске општине до градске општине. Најмлађи политички функционери су у ГО Врачар (просечна старост је 39 година), док су најстарији у ГО Чукарица (просечна старост 53,3 године).

Када се ради о степену образовања, потребно је нагласити да сви председници/це градских општина као и градоначелник имају најмање високо образовање (завршен факултет). Са друге стране, међу њиховим заменицима њих троје има средње образовање (завршена средња школа).

Интересантно је да у ГО Врачар свих 16-оро политичких функционера има високо образовање. Са друге стране, у ГО Земун и ГО Палилула већина политичких функционера има средње образовање. У ГО Земун чак деветоро политичких функционера има средње образовање, а само седам високо. У ГО Палилула осам функционера има средње образовање, двоје има више образовање, а шесторо високо образовање. Од укупног броја политичких функционера (173) за које смо добили информацију о степену образовања¹⁰, 109 функционера је завршило факултет и има ви-

10 Видети фусноту бр. 9

соко образовање (63%). Средњу школу је завршило 40 функционера (23,1%), док међу политичким функционерима има тек три доктора наука (1,73%).

Када се ради о занимањима међу политичким функционерима, занимања су шаренолика, а највише има дипл. инжењера, дипл. економиста, дипл. правника и дипл. менаџера. Дипл. инжењера има 34 (19,6%), дипл. економиста има 25 (14,4%), дипл. правника има 20 (11,5%) и дипл. менаџера има 15 (8,6%).

ЛИТЕРАТУРА

Blais, André, „Political Participation“, in: *Comparing Democracies 3: Elections and Voting in the 21st Century* (eds: Lawrence LeDuc, Richard G. Niemi, Pippa Norris), Sage, London, 2010.

Kasapović, Mirjana, „Kandidacijski postupci u demokratskim političkim sustavima“, *Politička misao*, Zagreb, br. 4/2001.

Sawer, Marian, „Women and Elections“ in: *Comparing Democracies 3: Elections and Voting in the 21st Century* (eds: Lawrence LeDuc, Richard G. Niemi, Pippa Norris), Sage, London, 2010.

Статут града Београда, *Службени лист града Београда*, бр. 39/2008, 6/2010 и 23/2013.

Стојановић, Бобан; Јовић, Никола, „Децентрализација одлучивања у граду Београду – ставови грађана о учинковитости“, *Политичка ревија*, Институт за политичке студије, Београд, бр. 4/2014.

Стојановић, Бобан, „Локална демократија у Србији – стање и перспективе“, *Српска политичка мисао*, Институт за политичке студије, Београд, бр. 3/2014.

Boban Z. Stojanovic

SOCIAL PROFILES OF
POLITICAL OFFICIALS
IN CITY MUNICIPALITIES
IN BELGRADE AND
CITY OF BELGRADE

Resume

Induced by his previous research concerning the degree of participation of citizens in local politics, the author has decided to broaden the context of his research and to examine via all possible data of municipal authorities the following topics regarding the selected categories of influential municipal politicians in 10 out of 17 Belgrade municipalities (mayor, deputy mayor, president of local parliament and their deputies, members of local councils, and mayor's advisers): 1) sex ratio, 2) educational stage, 3) professional occupation, 4) age structure. The findings are disappointing – Only in one municipality (Vracar) the share of women among the selected categories of municipal politicians is above 25%, while among the top category of municipal politicians (mayor, deputy mayor, president of local parliament and their deputies) the author finds only one woman out of 22 top municipal officials. In one municipality (Zemun) among the selected categories of influential politicians the number of women officials is zero! Regarding the educational stage, all mayors and their deputies have at least bachelor as well as 63% of all municipal politicians. Three officials are Ph.D (1.73% of the all selected officials). The average age of the officials is 45,1, but deviation is significant (between Vracar municipality where the average is 39 and Cukarica municipality where the average is 53,3). The structure of their professional occupation could be divided roughly in four parts: 1) engineers (19,6%), 2) economists (14,4%), 3) lawyers (11,5%), 4) managers (8,6%).

Key words: social profile, political officials, city municipalities, education, professions, gender.

* Овај рад је примљен 7. октобра 2015. године, а прихваћен за штампу на састанку Редакције 2. новембра 2015. године.